

Over recht en regels in de verzekeringsbranche.

DE ONWETENDE VERZEKERDE EN VERJARING VAN EEN CLAIM

STEL DAT IEMAND NIET WEET DAT HIJ EEN VERZEKERING HEEFT AFGESLOTEN. ZORGT DIE ONBEKENDHEID ER DAN VOOR DAT HET BEGIN VAN DE IN ARTIKEL 7:942 VAN HET BURGERLIJK WETBOEK VERVATTE VERJARINGSTERMIJN VAN DRIE JAAR VERSCHUIFT? DIE VRAAG MOEST KLACHTENINSTITUUT KIFID ONLANGS BEANTWOORDEN. HET ANTWOORD LUIDDE: JA.

Voordat ik de casus schets, is het goed te weten dat artikel 7:942 lid 1 BW bepaalt: "Een rechtsvordering tegen de verzekeraar tot het doen van een uitkering verjaart door verloop van drie jaren na aanvang van de dag volgend op die waarop de tot uitkering gerechtigde met de opeisbaarheid daarvan bekend is geworden."

DE CASUS

In januari 2005 verlengt een man, bij de notaris, zijn hypotheek. De man ondertekent, naar hij stelt, ongezien en zonder toelichting van de notaris, een aantal documenten. Ook door zijn hypotheekadviseur wordt de man naar eigen zeggen niet nader geïnformeerd. In maart 2005 raakt de man arbeidsongeschikt. In juni 2014 ontvangt hij van een verzekeraar een brief over een door hem afgesloten kredietbeschermingsverzekering waaronder het risico van arbeidsongeschiktheid is gedekt. In augustus 2014 maakt de man aanspraak op dekking onder deze verzekering. De verzekeraar weigert tot uitkering onder de polis over te

gaan en beroept zich op verjaring op grond van art. 7:942 lid 1 BW. De man accepteert dit niet en stelt dat hij pas in juni 2014 bekend is geworden met de opeisbaarheid van zijn aanspraak op een verzekeringsuitkering. De man erkent al die jaren de premie voor de verzekering te hebben betaald, maar stelt te hebben gedacht dat deze premie betrekking had op andere verzekeringen die eveneens behoorden tot zijn hypotheek.

De klager is door KIFiD in het gelijk gesteld. Het beroep op verjaring van de verzekeraar is verworpen. De eerste vraag die bij mij opkwam toen ik de uitspraak las, was of het niet wat merkwaardig is dat de man niet wist van het bestaan van de verzekering. Heeft hij dan destijds, in 2004, geen polis ontvangen? Was de brief uit 2014 de eerste brief die hij in al die jaren van de verzekeraar ontving? Heeft de hypotheekadviseur nooit iets gezegd over het bestaan van de verzekering? KIFiD overweegt in de uitspraak echter uitdrukkelijk dat de verzekeraar onvoldoende gemotiveerd heeft weersproken dat de man niet met de verzekering bekend was. Daarvan moet dus worden uitgegaan in de procedure.

BEKENDHEIDSCRITERIUM

Is de uitspraak dan logisch? Ik meen van wel, gelet op de vaste rechtspraak van de

DE MAN BETAALDE JARENLANG PREMIE, MAAR DACHT DAT HET VOOR ANDERE POLISSEN WAS

Hoge Raad over het bekendheidscriterium. De maatstaf is of iemand daadwerkelijk in staat moet worden geacht zijn vordering in te stellen. Toegepast op deze casus: was de man in de jaren 2005 tot 2014 daadwerkelijk in staat om te claimen onder zijn verzekering? Ervan uitgaande dat hij niet wist dat hij de verzekering had, luidt het antwoord op deze vraag uiteraard ontkennend. Een andere uitkomst was denkbaar geweest als de man weliswaar niet wist dat hij de verzekering had, maar wel aanleiding had dit te vermoeden. Dat brengt mij op een alweer wat ouder arrest van de Hoge Raad over verjaring.

Deze casus was als volgt: in 1996 komt een 9-jarig kind in botsing met een betonmortelwagen, met zeer ernstig letsel voor het kind tot gevolg. Na het ongeval vervolgt de bestuurder van de betonwagen zijn weg, op verzoek van de politie. Hierdoor blijft de identiteit van de bestuurder onbekend. Die identiteit had met eenvoudig onderzoek wel kunnen worden vastgesteld: de betonwagen had een opvallende kleur en er stonden twee bedrijfsnamen op vermeld. De moeder, de wettelijk vertegenwoordiger van het kind, onderneemt tot 2003 geen actie, maar gaat dan toch naar een advocaat. Deze verstuurt alsnog de benodigde aansprakelijkstellingen, maar die worden beantwoord met een beroep op verjaring ex artikel 3:310 BW (5-jaarstermijn). Eenmaal meerderjarig, start het kind een procedure tegen de aansprakelijke partijen, maar zonder succes.

ONDERZOEK NAGELATEN

Naar het oordeel van de Hoge Raad is de verjaring in 1996 gaan lopen. Het verweer van het kind dat de moeder destijds niet daadwerkelijk in staat was een vordering in te stellen namens het kind omdat zij onbekend was met de identiteit van de aansprakelijke partijen, wordt verworpen. De Hoge Raad: "(...) degene die de identiteit van de aansprakelijke persoon met een beperkt onderzoek eenvoudig had kunnen achterhalen, maar heeft nagelaten een dergelijk onderzoek in te stellen, (kan) zich ter afwering van een beroep op verjaring niet (...) beroepen op subjectieve onbekendheid met de aansprakelijke persoon (...)". Dat het hoofd van de moeder er destijds niet naar had gestaan om actie te ondernemen omdat zij te kampen had met (i) de vader van het aangereden kind, die weinig belangstelling toonde en van wie zij was gescheiden, (ii) problemen van het aangereden kind zelf, waaronder secundaire zwakbegaafdheid, (iii) een ander kind met het syndroom van Down die een hersenoperatie had ondergaan en (iv) een partner die verslaafd was aan de drank en de drugs van wie zij net afscheid had genomen, doet

hieraan niet af. In het regime van de wettelijke vertegenwoordiging komt dat voor rekening van het kind.

RECHTVAARDIG?

Je zou je kunnen afvragen of deze verschillende uitkomsten zijn uit te leggen. Het kind met de moeder die wegens benarde gezinsomstandigheden niet op de juiste wijze de belangen van het kind weet te behartigen, blijft met lege handen achter. De man die geen weet heeft van een verzekering omdat hij blind documenten heeft ondertekend en zich niet heeft verdiept in door hem verrichte betalingen, wordt gered door het systeem. Dit lijkt niet per se rechtvaardig.

VASTGESTELDE FEITEN

Mijn reactie hierop is tweemaal. In de eerste plaats is relevant op te merken dat inmiddels het wettelijk verjaringssysteem ten aanzien van vorderingen van minderjarigen is gewijzigd. Kinderen zijn wat dit betreft niet meer afhankelijk van het handelen van hun wettelijk vertegenwoordigers. De verjaring gaat nu pas lopen als het kind meerderjarig is. Dat betekent dat de zaak nu anders zou aflopen voor het kind.

In de tweede plaats is van belang goed voor ogen te houden dat iedere zaak wordt beoordeeld aan de hand van de vastgestelde feiten. Als stellingen van de wederpartij vragen oproepen, moeten deze in de procedure aan de orde worden gesteld. Doet je dat niet, dan loop je het risico hierop procedureel te worden afgerekend. In de KiFiD-zaak stond vast dat de man niet wist van het bestaan van de verzekering. Daarvan uitgaande, is de uitkomst terecht. De vraag blijft wat mij betreft wel hoe het kan dat de man deze kennis ontbeerde. ■